

ВЕЛИКО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Комисия за изработване на проект за
Конституция на България

ПРОТОКОЛ

На 2 юни 1991 г. се проведе заседание на Комисията за изработване проект на Конституция на България при следния

ДНЕВЕН РЕД:

Обсъждане на глава седма "Съдебна власт", глава осма "Местно самоуправление", глава девета "Конституционен съд" и глава десета на Конституцията.

Заседанието бе открито в 9,30 ч. и ръководено от господин Любен Корнезов.

- 0 -

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Преминаваме към разглеждане на глава седма "Съдебна власт".

По чл.134 имаме спорни мнения.

ЛЮБЕН ГРОЗДАНОВ: Предлагам като втори вариант да бъде записано така: "Прокуратурата и следствието са самостоятелни ведомства в системата на съдебната власт".

В противен случай според мен не върви. Съдът е за да съди, прокурорът е страна в наказателния процес, а е към съда! Един вид съдът с една ръка съди, а с другата обвинява. Къде отива равенството на страните. Нека разсъждаваме принципно.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Това е решено в наказателно-процесуалното право.

ВБ/ПП

ЛЮБЕН ГРОЗДАНОВ: Щом следователят и прокурорът са към съда, значи са органи на съдебната власт. Прокуратурата между другото поддържа това становище.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Значи няма да има никаква система на съдебната власт?

ЛЮБЕН ГРОЗДАНОВ: Общата шапка на системата ще бъде на Висшия съдебен съвет. Той ще назначава съдии, прокурори и следователи.

МИРОСЛАВ ДЪРМОВ: Аз съм съгласен да изработим втори вариант и да го подложим на гласуване. Това са всъщност две реални презастраховки.

ЛЮБЕН ГРОЗДАНОВ: С един втори вариант бихме отговорили на предложенията.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: По чл.137 има предложение да се намалят годините. Казвате, че седем години е много. Тогава да приемем четири години. Нека не застопоряваме хората.

ЛЮБЕН ГРОЗДАНОВ: Аз имам едно възражение. Тук е записано "съдиите, прокурорите и следователите се назначават от президента по предложение на Висшия съдебен съвет". Защо самият Висш съдебен съвет да не си ги назначава? Той има и кадровата информация и всичко останало, а президентът ще ги назначава всъщност формално.

МИРОСЛАВ ДЪРМОВ: Освен това мисля, че това не е включено и в правомощията на президента.

ЛЮБЕН ГРОЗДАНОВ: Президентът е извън съдебната власт. Говорим за независима съдебна власт, а президентът ги назначава!

МИРОСЛАВ ДЪРМОВ: Това ще означава да има специална съдебна канцелария.

ЛЮБЕН ГРОЗДАНОВ: Аз съм и против това във Върховния административен съд и Върховния касационен съд членовете да избират председателите. Може би ще бъде по-добре Народното събрание да ги избира, както е сега. Висшият съдебен съвет да предлага, а Народното събрание да ги утвърждава.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: В Народното събрание има партии и този избор ще се поставя на партийна основа. Не трябва да пропускате и това.

МИРОСЛАВ ДЪРМОВ: В такъв случай е по-добре да се остави текстът така – сами да си го избират.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Това е по ал.1 на чл.137.

По ал.4 на чл.138 предложението е от седем години да станат четири години. Това е предложение на господин Пенчо Пенев.

Приема ли се това предложение? – Да.

ЛЮБЕН ГРОЗДАНОВ: Аз имам съображения по ал.5. Представете си, че стане спор по някакъв дребен въпрос. Защо трябва да го решава президентът?

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Казали сме, че в негово отсъствие – министърът на правосъдието.

ЛЮБЕН ГРОЗДАНОВ: Но той е изпълнителната власт. Може би председателят на Касационния съд? На практика президентът и министърът на правосъдието са представители на изпълнителната власт.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Но правосъдието е специфична власт.

ЛЮБЕН ГРОЗДАНОВ: Специфично е, но е изпълнителна власт.

Министерство на правосъдието да си движи финансово-административните въпроси и може би да предлага за повишение, но иначе решаващата дума да е на Висшия съдебен съвет и той да се председателства от хора на съдебната власт. Защо министърът на правосъдието ще го председателства?

МИРОСЛАВ ДЪРМОВ: Добре, може да го запазим като вариант.

ЛЮБЕН ГРОЗДАНОВ: Поддържам мнението, че Министерство на правосъдието е административен орган.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Но защо пък Върховният съд ще става административен орган?

Преминаваме към разглеждане на глава осма "Местно самоуправление".

Господин Живко Миланов, Вие сте специалист по самоуправлението. Знаете, че тази глава е много атакувана. Имате ли други предложение по наименованието?

ЖИВКО МИЛАНОВ: Може да се добави "и местна администрация", но може да остане и само "местно самоуправление", защото то включва и проблемите на администрацията.

МИРОСЛАВ ДЪРМОВ: Не се ли получава тавтология?

ЖИВКО МИЛАНОВ: В повечето конституции е записано само "местно самоуправление". Няма да сгрешим, ако го оставим така.

ЛЮБЕН ГРОЗДАНОВ: Според мен самоуправлението и администрацията могат да се обхванат от едно понятие "местни органи на властта".

ЖИВКО МИЛАНОВ: Това не може да стане. На коя от трите власти местни органи? Местното самоуправление включва една друга система. "Местните органи на управление" е старата терминология, която вече изключваме.

В практиката на световната теория има две понятия - едното е самоуправление, а другото управление. Управлението е държавната администрация на правителството, която се спуска надолу, както е перфектът, областният управител. Тези две понятия се подчиняват на различни режими.

ЛЮБЕН ГРОЗДАНОВ: Абсолютно сте прав, но става дума за най-сполучливо заглавие.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Да запишем - глава осма "Местно самоуправление и местна администрация".

По същество най-спорният въпрос в тази глава беше дали да е двустепенно или тристепенно.

Имате думата.

ЖИВКО МИЛАНОВ: Има едно соломоново решение, което е записано в сега действащата Конституция в чл.109, ал.2, която Конституция даде възможност да се създадат сегашните области и ако го включим...

ЛЮБЕН ГРОЗДАНОВ: Най-сложните въпроси се решават най-лесно с гласуване.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Но нито едно от двете няма да получи 2/3.

ЖИВКО МИЛАНОВ: Вижте текста в този чл.109, ал.2, където колкото и неправилно е решен въпросът, толкова е и гъвкаво:

"Ал.1. Територията на НРБ се дели на общини и окръзи. София се дели на административно-териториални райони.

Ал.2. Други административно-териториални единици могат да се създават със закон."

Тоест, на базата на тази ал.2 се създадоха областите. Нека да включим една такава алинея, която ще развърже ръцете на бъдещото Народно събрание, ако реши да прави например околии или нещо друго.

МИРОСЛАВ ДЪРМОВ: Това е много удачно, но може би е необходимо в самия доклад на комисията да го обясним по-обстойно.

РУМЕН ВОДЕНИЧАРОВ: Това ще даде възможност и за свободните икономически зони и пр.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Значи в чл.142 сегашният текст става ал.1 и се създава нова ал.2 със следната редакция: "Други административно-териториални единици могат да се създават със закон". В този член думата "окръзи" се заличава.

ЖИВКО МИЛАНОВ: Даже можем да поискаме квалифицирано мнозинство при гласуването.

ЛЮБЕН ГРОЗДАНОВ: Нека да не утежняваме нещата.

ЖИВКО МИЛАНОВ: Предлагам това, защото въпросът е деликатен - едните ги създаваме с Конституцията с квалифицирано мнозинство, а другите развързваме да ги създават както си искат.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Това ще бъде единственият случай в Конституцията, когато ще искаме квалифицирано мнозинство.

МИРОСЛАВ ДЪРМОВ: Може би това за двете трети трябва да отиде в Преходните разпоредби.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: По чл.143 и 144 няма предложение.

По чл.145 и 146.

МИРОСЛАВ ДЪРМОВ: Мисля, че в чл.142 би могло да има една нова алинея в смисъл - "... в отделните населени места на общините могат да се назначават кметове".

Тук изниква един въпрос - има общини от три села, всяко село си има кмет, а в общинския център ще има кмет и на общината - той ли ще бъде кметът или ще има двама кметове?

ЛЮБЕН ГРОЗДАНОВ: Има една фигура "съставни села на общината". Центърът е един и съставни села. Кметът е кмет на централното населено място, а в съставните трябва да има кметски наместник или пълномощник. Става въпрос, че в съставните села няма фигура на властта.

ЖИВКО МИЛАНОВ: Тогава да възстановим старата алинея, че със закон могат да се създават органи на местно самоуправление и в отделните населени места на общината.

Или друг текст: "Общинският съвет избира или назначава пълномощници на общината или кметски наместници в отделните населени места".

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Значи чл.145 засега го оставяме. Формулировката трябва да бъде по-гъвкава. Може би "общинският съвет назначава пълномощник на общината"

МИРОСЛАВ ДЪРМОВ: Аз предлагам да бъде: "Общинският съвет назначава кметски наместници във всяко населено място на общината".

ЛЮБЕН ГРОЗДАНОВ: Алинея 1 на чл.146 не може ли да добие следния вид: "Орган на изпълнителната власт на общината е кметът, а в съставните ѝ села - кметският наместник. Те се избират от общинския съвет"?

ВЕЛКО ВЪЛКАНОВ: А не може ли това да се препрати към закона и да кажем: "Органите на изпълнителната власт в съставните села се определят от закона"?

МИРОСЛАВ ДЪРМОВ: Нека тази редакция да бъде в отделна алинея, със следния текст: "Орган на изпълнителната власт в отделните населени места на общината е кметският наместник, назначен от общинския съвет".

ВЕЛКО ВЪЛКАНОВ: Това означава да предрешим въпроса с Конституцията, което аз смятам, че няма да се приеме в пленарното заседание. Другият вариант е да препратим към закона.

ЛЮБЕН ГРОЗДАНОВ: Но това е структурен въпрос - кметският наместник е въпрос на структурата на общината и затова мисля, че трябва да има нещо записано в Конституцията.

МИРОСЛАВ ДЪРМОВ: Тогава да продължим ал.2 с едно второ изречение.

ЖИВКО МИЛАНОВ: Трябва да ви кажа, че повечето конституции не решават тези въпроси, а ги препращат към закона. От друга страна, каквото решим сега тук, това ще влезе и в закона.

ВЕЛКО ВЪЛКАНОВ: Но ако го закотвим тук, след това ще трябва да изменяме Конституцията. Искане ми се да избегнем самата фигура - кметски наместник, и да кажем: "Органите на

изпълнителната власт в съставните населени места се определят със закона".

ЛЮБЕН ГРОЗДАНОВ: Съгласен съм с Вас, но ми се струва, че остава незавършена конституционната мисъл за съвета. Говорим за местен съвет, но какво представлява той и откого се оглавява?

Следователно, в Конституцията не можем да не споменем кмета, а като споменем кмета, а не даваме отворена врата за заместник-кмета да се създава със закон, излиза, че не може да се създава със закон.

ЖИВКО МИЛАНОВ: Ние сме приели принципа на общината. Щом се приели принцип на общината като орган на самоуправлението, то всичко друго е структура на органи вътре и затова е добре да се създават със закон. Иначе ще създадем много органи на територията на общината, което не е добре.

ЛЮБОМИР ИВАНОВ: Или да кажем това, или да по-добре нищо да не казваме. Защото е ясно, че ще има Закон за местното самоуправление, който ще уреди много неща. Така че няма защо да казваме, че това ще се уреди със закон. В тази Конституция на много места казваме, че нещо ще се урежда със закон и става поменик на неща, които ще се уреждат със закон.

Ако казваме нещо съдържателно, както са нещата в тази глава, и добавим нещо ново, така би могло, но иначе е много общо и излишно.

ВЕЛКО ВЪЛКАНОВ: Конституцията предвижда, че ще има такива органи. Защото ако не кажем нещо в Конституцията, може изобщо да не бъде предвиден този вид органи.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Обединяваме се около създаването на нова ал.3 в чл.146 със следната редакция: "Органите на изпълнителната власт в съставните населени места на общината се определят със закон".

По вариантите. Единият от вариантите трябва да отпадне. Повечето от изказалите се са за избиране на кмета пряко от населението.

РУМЕН ВОДЕНИЧАРОВ: Според мен това е един много деликатен въпрос, когато става дума за смесените области. В смесените области е опасно, защото човек без необходимия ценз ще бъде избран пряко от населението и по-нататък ще започнат неща, които няма да са желателни за националните интереси. Така че ал.1

в чл.146 задължително трябва да влезе в двата варианта на пленарно заседание и да бъде подложена на гласуване.

ЖИВКО МИЛАНОВ: Вие го свързвате с политически мотиви, а аз имам чисто професионални конституционни съображения. Самото понятие "местно самоуправление" изключва дуелиране в управлението надолу.

ИБРАХИМ ТАТАРЛЪ: Аз приемам становището на господин Миланов, защото това е принципен въпрос, въпрос на демокрация, на съотношение между изпълнителната власт и избраната от народа власт.

ЖИВКО МИЛАНОВ: Освен това при прекия избор много трудно ще въведем изискванията за професионални качества. Там ще действуват симпатии и политически съображения. Докато в този вариант, който предлагам аз, може да се заложи определен ценз при избора.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Комисията по териториално и селищно устройство също поддържа прекия избор.

ИБРАХИМ ТАТАРЛЪ: Като компромис аз бих предложил да се приложи сегашната система на временните управи - самите съвети да бъдат съставени от различни политически сили.

РУМЕН ВОДЕНИЧАРОВ: Временните управи направиха вече достатъчно бели, че...

Деликатният момент е, че човек, който етнически ще се самоопредели (след като има свободата на самоопределяне) като турчин, ще трябва да провежда българската държавна политика в едно населено място в България!

ЛЮБОМИР ИВАНОВ: Трудно мога да си представя, че примерно в големите градове като София, кметът няма да се избира пряко. А пък за смесените райони не виждам разликата дали директно ще се избира кметът или от общинския съвет, ако турците са болшинство и в двата случая ще си изберат кмет турчин. Просто не разбирам господин Воденичаров.

РУМЕН ВОДЕНИЧАРОВ: В единия случай ще бъде назначен от областния управител. Това е разликата.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Предлагам текстът на ал.1 в чл.146 да остане в двата варианта и да бъде подложен на гласуване в пленарното заседание.

По чл.147.

ЛЮБОМИР ИВАНОВ: В ал.3 има един ангажимент на държавния бюджет към общината. Тук се казва "да осигурява нормалната работа на общините". Според мен това звучи много широко.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Идеята беше в това, че редица общини не могат да се издържат без държавния бюджет.

ЛЮБОМИР ИВАНОВ: Да, но така, както е записано, излиза, че държавата изцяло ще поема всички разходи на общината и кой ще ги определя, как ще ги определя?

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Нали имаше разбивка по общини в бюджета.

ЛЮБОМИР ИВАНОВ: И сега има, но пак не осигурява нормалната работа!

Нали идеята е, че по принцип част от бюджета няма да минава през държавния бюджет, а ще се формира в самата община.

"Осигурява нормалната работа", според мен е казано много силно. Може би трябва да кажем "подпомага работата на общината", но и така е много силно.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Тогава да запишем в ал.2 на чл.147: "Държавата чрез средствата от бюджета и по други начини подпомага нормалната дейност на общините".

Приемате ли тази редакция? - Да.

По чл.148 нямаше направени предложения. В този текст се казва, че областният управител осигурява провеждането на държавната политика, защитава националните интереси и т.н. Областният управител се предвижда да се назначава от Министерския съвет, което е световна практика.

ЖИВКО МИЛАНОВ: Това е администрация на правителството, изнесена по места, и няма защо да намесваме тук президента.

ГЕОРГИ БЛИЗНАШКИ: Това е така, но формулата "защита на националните интереси" ми се струва малко коварна. "Провеждането на държавната политика" е добре. Може да остане.

ЛЮБОМИР ИВАНОВ: Мисля, че националните интереси трябва да ги определя не областният управител, а правителството и след това той да провежда държавната политика. Мисля, че с това сме съгласни всички и е достатъчно.

Освен това спазването на законността функция ли е на областния управител?

МИРОСЛАВ ДЪРМОВ: Така както е записан текстът, той поражда едно противоречие - "Провежда държавната политика". Държавната политика ще бъде насочена към националните интереси, а не към нещо друго. Защо трябва да се подчертава изрично? Колкото до спазването на законността, в какъв смисъл е неговата компетентност?

ЖИВКО МИЛАНОВ: Той може да спре актове на общинския народен съвет и да ги отнесе в областния съд. Той може да отмени актове на кмета, на изпълнителните органи, актове на областните директори на дирекции и пр.

МИРОСЛАВ ДЪРМОВ: Но все пак това е някаква специфична дейност. А така "спазването на законността" може да се разбира, че той ще върши работата и на милицията, и на съда...

ЖИВКО МИЛАНОВ: Не съм съгласен с Вас. Само административен контрол за законност.

МИРОСЛАВ ДЪРМОВ: Тогава да го кажем по някакъв начин.

ВЕЛКО ВЪЛКАНОВ: Предлагам текстът да стане: "В съответствие с обществените и националните интереси".

ЛЮБОМИР ИВАНОВ: И провеждането на държавната политика ли ще бъде определено от закона? Всичко ли ще бъде по ред, определен от закона?

ЖИВКО МИЛАНОВ: Той е изпълнител. Каквато политика определи правителството и Народното събрание, той надолу следи дали се изпълнява?

ЛЮБОМИР ИВАНОВ: Тогава да заличим думите "защита на националните интереси" и да остане "спазването на законността и осъществява административен контрол...".

ЖИВКО МИЛАНОВ: Областната полиция ще бъде под негово командване и на негово разположение. Той ще формира дейността на всички административни органи, които са на територията на общината и освен това ще представлява министър-председателя и всеки министър поотделно. Той е представител на правителството на територията на общината.

ЛЮБОМИР ИВАНОВ: В Закона за Министерство на вътрешните работи така ли е казано?

ВЕЛКО ВЪЛКАНОВ: Тази зависимост е обратна - законът зависи от Конституцията.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Приемаме, че чл.148, ал.1 и и 2 остават така за гласуване в пленарното заседание.

ЛЮБОМИР ИВАНОВ: Според мен е твърде опасно областният управител да преценява какви са националните интереси. Нека да кажем само, че провежда националната политика, в която влиза всичко.

МИРОСЛАВ ДЪРМОВ: Мисля, че това, което е записано, е прецедент в цялата Конституция - за президента не е записано, че защитава националните интереси, за министър-председателя не е записано такова нещо, а префектът ще ги защитава!

Предлагам компромисен вариант на този текст "Осигурява провеждането на държавната политика съобразно националните интереси, осигурява законността...".

ВЕЛКО ВЪЛКАНОВ: Аз нали точно това предложих "Областният управител осигурява провеждането на държавната политика в съответствие с националните интереси и в границите на законността и осъществява административен контрол по реда, определен от закона".

ИБРАХИМ ТАТАРЪЛЪ: Аз подкрепям аргументите на господин Иванов, защото тук се дават големи правомощия на областния управител. Според мен той излиза над закона.

ГЕОРГИ БЛИЗНАШКИ: Предлагам да запишем "е отговорен за националните интереси".

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Преминаваме към разглеждане на чл.149. По него нямаше направени предложения.

ГЕОРГИ БЛИЗНАШКИ: Според мен този текст е много коварен и трябва да се изчисти. Бих предложил алтернативен текст: "Централните държавни органи и техните представители в областите".

ЖИВКО МИЛАНОВ: Напълно прав сте. Трябва да падне "техните представители по места" и да стане "представителите на областната администрация".

А въпросът за взаимоотношенията между органите на самоуправлението и органите на държавната администрация е един от основните принципи на самоуправлението. Именно този принцип е изведен в текста и ние трябва да го запазим.

ЛЮБЕН ГРОЗДАНОВ: Вие имате предвид хипотезата "прекален контрол" включително по целесъобразност, а аз имам предвид хипотезата "липса на контрол".

Следователно, в Конституцията трябва да има текст, който да оправомощава централните органи и областните управи да контролират по-целесъобразно с органите на самоуправлението.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Добре, но дайте редакция.

ЛЮБЕН ГРОЗДАНОВ: Мисълта ми е, че редакцията е много правилна и не се нуждаеме от нова. Тук се има предвид, че областният управител е представител на централната власт в областта. Ако това не е ясно, то нека това да изясним.

ЖИВКО МИЛАНОВ: Този принцип означава забрана за областния управител да преценява решенията на общинските съвети по целесъобразност. Контрол може да провежда само в случаите, предвидени от закона.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Текстът в чл.149 добива следната редакция: "Централните държавни органи и техните представители по места осъществяват контрол за законност...". Отпада думата "областните" и се добавят думите "по места".

По чл.150 - да се добави нещо, което вече ликвидирахме, но то е много нужно, защото го има в Конституционния съд: "Общинските съвети могат да оспорват пред съда, включително и пред Конституционния съд".

ЛЮБЕН ГРОЗДАНОВ: Според мен по този начин много ще се натовари Конституционният съд. Освен това зависи какъв характер ще има спорът.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Вижте чл.154, ал.1, точка 3, където това е записано.

ЖИВКО МИЛАНОВ: Тогава трябва да добавим в тази точка трета "и общинските съвети".

ЛЮБОМИР ИВАНОВ: До Конституционния съд, както е записано, може да се отиде чрез Върховния административен съд. В ал.3 на чл.154 той има право да сезира Конституционния съд.

ВЕЛКО ВЪЛКАНОВ: Въпросът е в това, че по смисъла на чл.150 не е ясно пред кой съд отиват.

ЖИВКО МИЛАНОВ: Аз също сега се убеждавам, че мястото на този текст не е в чл.150. Но трябва да добавим в чл.154, ал.3 "и общинските съвети", за да бъде в съзвучие с точка 3 на същия член.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Нека да уточним. Добавяме ново второ изречение на ал.3 в чл.154, което гласи "Споровете за компетентност могат да се поставят и от общинските съвети".

ЛЮБОМИР ИВАНОВ: В чл.150 предлагам да се запише "актове и действия".

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Вашето предложение се приема. По чл.151 няма предложения.

Преминаваме към глава девета -

КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

По чл.152.

ВЕЛКО ВЪЛКАНОВ: Не зная защо ми се струва, че тук има някаква обърканост. Би трябвало да се започне не със състава на Конституционния съд, а с неговите правомощия. Чл.154 би трябвало да бъде въвеждащият текст.

ЛЮБОМИР ИВАНОВ: Още повече, че навсякъде се започва по същия начин - първо, как се избират президент, парламент и т.н.

ВЕЛКО ВЪЛКАНОВ: Имам една редакционна бележка - една трета да се изписва с думи.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: По ал.1 на чл.152 имаше най-различни предложения отколко души да се състои Конституционния съд. Тук сме записали 12 души.

ЛЮБЕН ГРОЗДАНОВ: Предлагам като вариант да се включи и 9 души в скоби.

ВЕЛКО ВЪЛКАНОВ: Дайте си сметка кои ще бъдат тези 12 души. Нека бъдем реалисти - трудно ще се намерят 12 души, които да разбират великолепно тази материя, които да са били действащи съдии известно време и които да могат да работят в екип и да оспорят актове, предприети от 200 души, между които ще има и голям брой юристи.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Ние вече обсъждахме този въпрос. Пак ли ще се връщаме?

ГЕОРГИ БЛИЗНАШКИ: Аз също поддържам варианта за девет души.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Приемаме чл.154 да отиде на мястото на чл.152, а оттук чл.155 става чл.153, чл.152 става чл.154, чл.153 става чл.155, чл.156 става чл.156.

Предложение по другите членове не са направени.

Преминаваме към глава десета.

ЛЮБЕН ГРОЗДАНОВ: Нека да се запише, за да се знае, когато се работи Законът за герба, какво сме имали предвид като комисия - златният лъв е изправен на задните си крака и тъмно-червеното поле има формата на щит. Държа това да се запише.

ИБРАХИМ ТАТАРЛЪ: Тези въпроси вече бяха обсъждани от експертна комисия, която докладва пред Конституционната комисия. Затова предлагам да се вземат протоколите и да се прочетат, ако е необходимо.

ЛЮБОМИР ИВАНОВ: Имам конкретно предложение да махнем скобите от "коронован", а които са против това, ще възразят в пленарната зала.

ЛЮБЕН ГРОЗДАНОВ: В тази насока да видим тогава и Закона за референдума.

ЛЮБОМИР ИВАНОВ: Референдумът няма нищо общо с това.

ВЕЛКО ВЪЛКАНОВ: Има и един друг въпрос. Имах разговори с интересни хора, които ми подхвърлиха много интересна идея - да използваме в герба Мадарския конник като символ.

РУМЕН ВОДЕНИЧАРОВ: Не е много сигурно дали този конник е български.

ЛЮБОМИР ИВАНОВ: Конникът не зная дали е български, но по предложението на Бъчваров специалистите възразиха много силно. Казаха, че той категорично не е български, а е чисто византийски, защото е правен по времето на Византия.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Продължаваме по-нататък. За химна остават скобите.

ВЕЛКО ВЪЛКАНОВ: Извинете, но аз искам да се върна малко назад в чл.68, ал.1, където се говори за несъвместимостта във функциите на народните представители. Предлагам текстът да добие следната редакция: "не могат да извършват друга платена постоянна професионална дейност". Всъщност се добавят само думите "професионална дейност".

МИРОСЛАВ ДЪРМОВ: Искам и аз да поставя един въпрос. Предлагам към чл.6, ал.2, в която задраскахме, че всички граждани са равни пред закона, да запишем между първото и второто изречение нещо в смисъл: "Всеки свободно определя своята етническа и религиозна идентичност".

Това е свободата на съвестта. Този текст го няма въобще в Конституцията.

ЛЮБЕН ГРОЗДАНОВ: Това не е юридическа категория и няма правни последици.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: По преходните разпоредби имате ли забележки?

МИРОСЛАВ ДЪРМОВ: Имам един въпрос - ако ние приемем тази Конституция, тя влиза в сила и ако се окаже, че до този момент ние не сме приели закон за избиране на президент например, какво ще стане? Тогава нямаме право да се саморазпуснем съгласно § 1 на Преходните разпоредби. Значи преди да се саморазпуснем трябва да приемем някои закони.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Законът за избор на президент може да отпадне от § 1 и да се запише в § 4 в новата ал.3 - "Избор на президент се провежда не по-късно от три месеца след избора на ново Народно събрание".

ЖИВКО МИЛАНОВ: Това, което безпокои господин Дърмов, е реалност и затова трябва да се запише някакъв текст и срокове. (Оживени обсъждания във връзка със сроковете, записани в Преходните разпоредби)

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Закривам заседанието на комисията.

ЗАМЕСТНИК-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Любен Корнезов)